

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Глобальні стратегії управління в медичній сфері»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2.
Викладач(-і)	професор кафедри, д.е.н., доц. Борщ Вікторія Ігорівна професор кафедри, д.е.н., проф. Мартинюк Олена Анатоліївна завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська Олена Володимирівна доцент кафедри, к.е.н., доц. Кусик Наталія Львівна
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Гузь Дар'я Олександрівна, к.е.н., доц., відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри +308962228051 E-mail: daria.huz@onmedu.edu.ua Дергунова Ольга Ігорівна, к.ю.н., лаборант кафедри +380932368307 E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - теоретичні та прикладні аспекти формування глобальних стратегій управління в контексті їх впливу на соціальні процеси в суспільстві та громадське здоров'я.

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти системних знань щодо теоретичних, та прикладних аспектів формування глобальних стратегій, тенденцій глобалізації в сучасному світі, вивчення впливу глобалізації на соціальні процеси в суспільстві та громадське здоров'я, формування розуміння та здатності до аналізу переваг та викликів глобалізації в сфері громадського здоров'я та уміння побудувати стратегію розвитку медичної сфери.

Завдання дисципліни:

1. Вивчити та зрозуміти: сутність, передумови та форми глобалізації; особливості

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

суспільного розвитку форм соціальної організації в умовах глобалізації.

2. Визначити ознаки та соціально-економічну проблематику глобалізації; сутність та зміст понять глобального розвитку, глобального суспільства, глобальної політики, культури та економіки.
3. Визначити основні переваги глобалізації та її негативні наслідки; особливості впливу глобалізаційних процесів на систему охорони здоров'я, виклики та вигоди, пов'язані з цим; глобальні проблеми охорони здоров'я у третьому тисячолітті та сучасні тренди в охороні здоров'я.
4. Сформулювати сучасні тенденції інтернаціоналізації медичної освіти.
5. Визначити роль міжнародних організацій в управлінні впливом глобалізації на охорону здоров'я; сутність, особливості та вплив на сферу охорони здоров'я транскордонної мобільності в ній (міграція персоналу, медичний туризм, транскордонна поставка медичних послуг).
6. Визначати види глобальних криз та їх вплив на громадське здоров'я.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- методологічні основні поняття та термінами в сфері глобалізації;
- ідентифікувати глобалізаційні процеси в суспільстві в цілому та в громадському здоров'ї зокрема;
- аналізувати вплив глобалізаційних процесів на сферу громадського здоров'я та охорону здоров'я в країні;
- формувати можливості побудови глобальних стратегій розвитку медичної сфери;
- визначати потенційні та реальні вигоди та ризиків провадження стратегії регулювання медичної сфери;
- враховувати вплив глобалізації при розробці стратегії та тактичних програм, заходів, інтервенцій у сфері громадського здоров'я.

Вміти:

- демонструвати здатність визначати пріоритети громадського здоров'я, проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації;
- демонструвати здатність розробляти і пропонувати науково обґрунтовані варіанти стратегій, політик та заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, а також оцінювати їх ефективність;
- демонструвати здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я;
- демонструвати здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
- демонструвати здатність розробляти заходи з адвокації, комунікації та соціальної мобілізації у сфері громадського здоров'я;
- демонструвати здатність використовувати етичні принципи та норми права при плануванні досліджень, збиранні інформації та її використанні;
- демонструвати здатність застосовувати різні стратегії, методики та моделі викладання громадського здоров'я.

Дисципліна присвячена розгляду питань формування системи знань щодо основних тенденцій глобалізації та її вплив на соціальні процеси та громадське здоров'я. Яке включає в себе вивчення основних передумов, факторів виникнення, та етапів глобалізації, сутності, змісту та ознак глобалізації. Також передбачається вивчення особливостей процесу глобалізації в системі охорони здоров'я, дослідження окремих аспектів цього процесу та формування цілісного уявлення про вигоди та загрози для системи охорони здоров'я, пов'язані

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

з глобалізацією. При вивченні дисципліни також слід опанувати знання щодо сучасного стану охорони здоров'я у світі, сутності та впливу транскордонної мобільності на ситуацію у сфері охорони здоров'я, впливу глобальних криз на громадське здоров'я задля формування цілісного уявлення щодо ролі та значення формування глобальних стратегій в медичній, соціальній сфері та сфері громадського здоров'я і формування здатності до використання цих знань у практичній діяльності. Вивчення дисципліни є важливим для формування сучасного фахівця з громадського здоров'я, здатного свідомо і відповідально діяти на міжнародному та державному рівні, розуміючи взаємопов'язаність та взаємовплив різних політичних, соціально-економічних, екологічних процесів, що відбуваються в країні та в світі.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (16 годин); семінарських занять (28 годин); організації самостійної роботи здобувача (46 годин).

Методи навчання.

Лекція.

Семінарські заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: кейс-стаді, виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до семінарських занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Соціальний вимір глобалізації та глобальне здоров'я.

Тема 2. Глобалізація управління суспільними процесами у сучасному світі.

Тема 3. Сучасні аспекти формування глобальних стратегій в системі охорони здоров'я.

Тема 4. Сучасний стан охорони здоров'я, світові тенденції та виклики в сфері охорони здоров'я.

Тема 5. Транскордонна мобільність в сфері охорони здоров'я.

Тема 6. Вплив глобальних криз на громадське здоров'я.

Тема 7. Якість життя: благополуччя завдяки технологіям, технології та здоров'я, соціальне благополуччя, урбаністика.

Тема 8. Формування державної стратегії розвитку громадського здоров'я та соціальної стабільності суспільства.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Національна стратегія побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015 – 2025 URL: http://healthsag.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/Proekt-Strategiyi-reformi_OZ
2. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва [та ін.]. Вид.3. Вінниця: Нова Книга, 2013. 560 с.
3. ВОЗ (2015). Глобальна стратегія для розвитку кадрових ресурсів в охороні здоров'я: трудові ресурси 2030 р. Проект, предсавлений на 138-й сесії Виконавчого комітету ВОЗ. URL: http://www.who.int/hrh/resources/pub_globstrathrh-2030/ru/.
4. ООН (2015). Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку на

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- період до 2030 року. Резолюція, ухвалена Генеральною Асамблеєю 25 вересня 2015 р. URL: http://www.un.org/ru/documents/instruments/docs_subj_ru.asp?subj=86
5. Мартинюк О. А. Інноваційні технології в системі управління підприємствами в умовах динамічного середовища: монографія. Миколаїв: ФОП Швець В.М., 2017. 540 с.
  6. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
  7. Борщ В.І. Управління закладами охорони здоров'я. Херсон : Олді-плюс, 2020. 391 с.
  8. Global Health Workforce Alliance – Working Group No. 1 (2014, September 28). Economic, demographic, and epidemiological transitions and the future of health labour markets. URL: http://www.who.int/workforcealliance/media/news/2014/WG1_SynthesisSept282014.pdf?ua=1
  9. Moullan, Y. & Bourgueil, Y. (2014). The International Migration of Doctors: Impacts and Political Implications. *Questions d'économie de la santé*, 203, 1-7.

Додаткова:

1. Гелд Д. Мак-Грю Е. Глобалізація – антиглобалізація / Пер. з англ. І. Андрущенко. Київ: К. І. С., 2004. 189 с.
2. Менеджмент та адміністративне управління: навчальний посібник /О.А. Мартинюк, Н.І. Сербряннікова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
3. Мартинюк О.А. Створення соціально-економічного механізму охорони здоров'я як соціального аспекту сталого розвитку держави. Перспективи інвестиційних рішень в бізнесі та управлінні проектами: матер. міжнар.наук.-практич. конф. (15-16.10 2015 р., м. Одеса). Міжнародний гуманітарний університет. Одеса: Фенікс, 2015. С. 41-45.
4. Мартинюк О. А. Ключові проблеми сфери охорони здоров'я в Україні. Збірник наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції « Глобальне управління: теорія та практика». Афіни: Євро-Середземноморська Академія мистецтв і наук, 2015. С. 98-103.
5. Кусик Н.Л., Гузь Д.О., Буслаєва Г.В. Розділ 26. Індустрія охорони здоров'я: міжнародний досвід створення медичних туристичних кластерів / Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Випуск 4 / за ред. Л.О. Волощук, Є.І. Масленнікова. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 524 с.
6. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи: спеціалізоване видання / В.В. Лазоришинець, Н.О. Лісневська, Л.Я. Ковальчук та ін. Київ, 2014. 608 с.
7. Рудінська О.В., Яроміч С.А. Корпоративний менеджмент: навчальний посібник. Київ: КНТ, Ельга-Н, 2008. 416 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових), оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на семінарському занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь на занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь на занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання (в т.ч. розрахункові), але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь на занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункові), невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь на занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у семінарських заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до семінарських занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії: Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.